

Cat Serveis

atc.gencat.cat

Catalunya, pionera en calcular els diners que deixa de recaptar pel frau fiscal

Un estudi detecta que els contribuents van intentar evadir del fisc català un de cada quatre euros que els corresponia pagar

L'Agència Tributària de Catalunya (ATC) disposa d'un estudi, pioner a Espanya, que xifra la magnitud de la seva bretxa fiscal (*tax gap*), que és la diferència entre el que una administració recapta en impostos i el que hauria de recaptar, un cop finalitzat el període voluntari de declaració. Segons aquest estudi -que pren com any de referència el 2014-, la bretxa fiscal dels quatre principals tributs que gestionava l'ATC va ser de 789,8 milions d'euros, un 26,53% de la recaptació potencial. En altres paraules: que els contribuents van intentar evadir del fisc català un de cada quatre euros que els corresponia pagar.

Aquesta és la principal conclusió de l'estudi sobre anàlisi teòrica i aplicació del *tax gap* que l'Institut d'Economia de Barcelona (IEB) i la consultora Everis han elaborat per encàrrec de l'ATC, i que s'emmarca en el Pla de prevenció i reducció del frau fiscal i de foment de les bones pràctiques tributàries 2015-2018.

El càlcul de la bretxa fiscal a Catalunya és el primer que es fa a tota Espanya per part d'una administració, però aquests tipus d'estudi són habituals en països capdavanters

en la gestió tributària, com el Regne Unit, els EUA, Suècia o Austràlia. Es concep com un element essencial a l'hora de dissenyar estratègies i polítiques adequades per gestionar i minimitzar els incompliments tributaris i lluitar contra el frau fiscal.

L'objectiu de l'estudi era doble: definir un mètode reproduïble perquè l'ATC pugui calcular el *tax gap* de manera periòdica, i validar-lo empíricament basant-se en les dades de 2014.

En aquest sentit, l'estudi se centra en l'anàlisi dels quatre principals impostos que gestionava l'ATC el 2014 i que suposaven el 90% de la recaptació: Patrimoni (IP), Successions i Donacions (ISD), Transmissions patrimonials i actes documentats (ITPAJD) i l'impost sobre les estades en establiments turístics (IEET).

Els càlculs s'han realitzat estimant el que s'anomena Bretxa Fiscal Bruta (BFB), és a dir, abans de les comprovacions i/o les inspeccions

que realitza l'Agència Tributària de Catalunya.

Patrimoni i Successions, el 'gap' més gran

La diferència més gran entre la recaptació real i la potencial es dona en l'impost sobre el Patrimoni (44,34%) i en el de Successions i Donacions (41,26%). En el primer cas, els 340 milions d'euros de la bretxa fiscal s'expliquen per la infra-declaració (97,28%); concreta-

ment, pels actius financers localitzats a l'estranger i no declarats (57,98%); per l'aplicació incorrecta de l'exempció corresponent a les participacions en empreses familiars (37,09%); o per les joies, objectes d'art, antiguitats i vehicles incorrectament declarats (4,76%) i altres (0,17%).

En el cas de l'ISD, dels 277,9 milions d'euros de bretxa fiscal, 265,4 milions corresponen a Successions i 12,5 milions a Donacions. També en aquest cas, el gruix del *tax gap* es concentra en la infra-declaració principalment de Successions (81,13%), especialment en els béns localitzats i no declarats a l'estranger (46,04%).

Pel que fa a l'ITPAJD, tot i ser l'impost que més recursos va aportar a les arques de l'administració, amb 1.321 milions d'euros l'any 2014 (61% del total), té la bretxa fiscal més reduïda (10,43%).

Finalment, l'estudi constata que l'Impost sobre estades en establiments turístics és "amb diferència" el que menys recaptació real aporta (un 2% del total), i que la bretxa fiscal (29,19%) es concentra sobretot en els habitatges d'ús turístic (76,61%), seguit dels hotels (12,27%) i d'altres establiments (9,57%).

CÀLCUL DE LA BRETXA FISCAL

Any 2014	RR*	BFB	RP**	BFB/RP
ITPAJD	1.321,9	154,03	1.475,93	10,43%
ISD	395,7	277,90	673,60	41,26%
IP	427,9	340,90	768,70	44,34%
IEET	41,4	17,00	58,40	29,11%
TOTAL	2.186,9	789,83	2.976,63	26,53%

RR: Recaptació Real
BFB: Bretxa Fiscal Bruta
RP: Recaptació Potencial

ITPAJD: Impost de Transmissions Patrimonials i Actes Documentats
ISD: Impost de Successions i Donacions
IP: Impost de Patrimoni
IEET: Impost sobre les Estades en Establiments Turístics